

MEGHÍVÓ

A RAVAZDI PÜNKÖSDI HAGYOMÁNYFELÉLESZTŐ TANULMÁNYÚTRA ÉS KÖZÖSSÉGI PROGRAMRA

2018. MÁJUS 19-21.
ŐRHEGY UDVARHÁZ

Kedves Partnerünk!

2018. május 19-21 között hagyományfelélesztő és megújító szándékú Pünkösödöt szervez a Mediawave, több baráti művészeti közösség aktív részvételével. E közösségi együttlét nem a megszokott szolgáltatás alapú rendezvény, hanem közösségi együttműködésben, batyusbál szerűen működik. A program része a "NÖVELÉS vagy NEVELÉS?" EFOP-5.2.2-17-2017-00074 Transznacionális együttműködések projekt keretében szervezett második tanulmányút, amely keretében haza és külföldi szakemberek tanulmányozzák a Ravazdi Pünkösöd hagyományőrző és megújító kulturális elemeit, amelyre szeretettel várjuk Önt/Önöket, feltétlenül számítunk részvételére.

Jeles alkalmakkor szeretjük feleleveníteni hagyományainkat. Nem árt azonban ráeszmélni, hogy hagyományainkat rendre modernizáljuk, ahogy életmódunk, technikai körülményeink változnak. Vagyis hozzáigazítjuk őket jelenünkhöz. Így vagyunk ezzel a hagyományos ravazdi pünkösdi összejövettelünkkel is, amely számtalan olyan „közösségi együttlét” elemet tartalmaz, amelyek eredete mára a távoli múltba veszett. Utánajártunk ezen ősi elemek eredetének és kicsit hátrább fellebbentjük a fátylat róluk.

Továbbfejlesztjük azon közösségerősítő, fejlesztő elemeket, amelyekkel az utóbbi években kísérletezünk és ma már sikerrel működik. Ilyenek pl. a

- **közösségi asztal** (mindenki hozhat magával valami személyes kötődéssel bíró, fogyasztható dolgot, pl. a nagypapa házi pálinkáját, a barát kecskesajjtját, saját készítésű süteményt, de lehet ez szellemi termék is: koncert, dal, bármi, amit röviden elő tudsz adni a többiek öröme),
- **cserebere asztal** (ha vannak otthon fölösleges, nem használt tárgyak, termékek, ruhák, „kihallgatott” CD-k, kiolvasott könyvek, amelyek esetleg másnak örömet okozhatnak, akkor most itt a lehetőség elcserélni másokkal),
- **primőr pálinka és egyéb afrodiziákumok mustrája** (friss, de már hagyomány, hogy pünkösdkor házi pálinkáinkat megízestítjük a nyárelő burjánzásba forduló növényeink virágával /fehér- és lilaakác, bodza/, de szívesen látnánk/kóstolnánk egyéb kísérleteket is, különösen a szerelmi bájitalok kategóriájában),
- **közösségi főzés** (a legfrissebb, de már sikerrel kipróbált műhelyünk, workshopunk, amely remélhetőleg újabb főzőegyenységeket von be ízlelőbimbóink felingerlésébe).

Új kezdeményezéseink, amelyek régmúlt, már elfeledett szokások felelevenítését szolgálják:

- **„bújj bújj zöldág...” ünnep**
  - o lányok fehér ruhát öltenek, elvonulnak közösen és virágkoszorút készítenek
  - o fiúk vesszőt keresnek és vágnak
  - o felvonulás a falu utcáin, kapun bújás, stb...
- **komaság megerősítése – komatál hozás** (közösségi kapcsolatok megerősítése)

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

PROGRAM: május 19. szombat

részvevők: szlovákiai partnerünk és a meghívott közösségi szakemberek

---

13:00 - 13:20	Regisztráció
13:30 - 14:30	Beszélgetés a „Ravazdi kerekasztal” körül a közösségmegtartás problémáiról, lehetőségeiről - 1. rész
14:30 - 17:00	Szomszédolás (az écsi értéktár mozgalom kezdeti lépéseinek megismerése)
17:00 - 18:00	Közösségi és cserebere asztal, közösségi főzés indítása
18:00 - 19:00	Primőr pálinka mustra
19:00 - 24:00	A közösségi asztalra hozott szellemi termékek bemutatása (koncert, ének, tánc)

május 20. vasárnap

részvevők: szlovákiai partnerünk és a meghívott közösségi szakemberek

---

6:00	Kora reggel a lányoknak mosakodás a harmatban
9:00 - 11:00	Közösségi reggeli
13:00 - 14:00	Beszélgetés a „Ravazdi kerekasztal” körül a közösségmegtartás problémáiról, lehetőségeiről - 2. rész
14:30 - 17:00	„Bújj –bújj zöld ág...” ünnep
17:00 - 18:00	Komatálak fogadása
18:00 - 24:00	A közösségi asztalra hozott szellemi termékek bemutatása (koncert, ének, tánc)

május 21. hétfő

részvevők: szlovákiai partnerünk és a meghívott közösségi szakemberek

---

9:00 - 11:00	Közösségi reggeli
13:00 - 15:00	Kora délután - a ravazdi pünkösöd eredményeinek összegzése, átbeszélése, értékelése
15:00 - 17:00	Komatálak elfogyasztása
17:00	Búcsúzás

Az alábbi gyűjtést ajánljuk kedves figyelmükbe, és várjuk ötleteiket, javaslataikat a hagyományok közös újragondolásával kapcsolatosan.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

PÜNKÖSD, MINT ŐSI TERMÉKENYSÉGÜNNEP

A pünkösöd a pogány népeknél a tavasz, a termékenység ünnepe volt. Még az egyház is megőrizte a pogány eredet néhány elemét, így kerülhetett az oltárra a zöld ág, a termékenység és a termelés szimbóluma. A "bújj bújj zöld ág..." dalocskánk is erre utal: a paraszti kultúrában a zárt, sötét szobákból ezen időszakban végre ki lehetett menni a szabadba a zöld ágak közé szerelmeskedni. Sokféle szokás dívott ez idő tájt a friss, zöld ágak különböző szokásokban való megjelenésével kapcsolatosan. Az ősi termékenységvarázslások továbbvitelére és a rontások elleni védelemre szolgált a **zöld ágak házba vitele**: az ablakokra, ajtó fölé szoba falára, a kútgémre, a malmokra frissen vágott zöld ágat tűztek. A pünkösödhöz, a lakodalmi időszak kezdetéhez kötődő párválasztási szokásoknak egyik fontos eleme szintén a vessző: a legények **bodzaággal suhintották meg a lányokat** udvarlás jeléül.

Sok helyen a falu tágasabb helyén összegyűltek a **fehérbe öltözött lányok**, majd zöld ágakkal vagy virágokkal vonultak végig a falun. Két nagyobb lány kaput formált, a többiek pedig az alatt bújtak át váltakozva, s közben énekeltek.

Kár volna, ha teljesen a feledés homályába veszne e szép hagyomány, hiszen ez épp az életöröm, a megújulásra törekvés, a természet körforgásával együtt élő ember és ösztönös vágyainak egyszerű, természetes kifejeződési formája, amely érzések és megnyilvánulások a mai világunkba leginkább elnyomásra ítéltetnek.

Kicsit mi visszakapcsolódhatnánk a tavasz és a termékenység ünnepének eredetéhez ezen a ravazdi együttlétén, és feleleveníthetnénk ezen hagyományok néhány elemét. A fent említett programötletek és a fentebb-lentebb összegyűjtött szokások szabadon alakíthatók, formálhatók a javasolt ötletekkel, kezdeményezésekkel bővítve. Örülnénk, ha együtt raknánk le új pünkösdi hagyományaink alapjait!

Épp a mi tájegységünkhöz kötődik egy másik szép szokás is, amit szeretnénk be, illetve visszavezetni. A Dunántúlon és Felvidéken a Pünkösöd volt az egyik alkalom a komaságok bevezetésére, amelyek sokszor tartósabbak és erősebbek voltak, mint akár a családi kapcsolatok. Ezt a hagyományt szeretnénk újratemetni azon közösségi szemléletű barátainkkal, partnereinkkel, akik hosszabb távon terveznek velünk közösséget építeni. Ennek megpecsételésére szeretettel várjuk leendő komáinktól a komatálat a ravazdi közösségi asztalunkra. Ezeknek tartalma lehet bármi, ami személyes, ami kifejezi a tartós kapcsolat megköttetésének szándékát. Hagyományosan illik a komatálat visszaküldeni, és természetesen ezt mi is megteesszük, amint hasonló meghívást kapunk.

További beépíthető szokáselemek: A lányok búzavirágból és pipacsból fontak koszorút, a legények meg hajnalban pünkösdi rózsát tettek annak a lánynak az ablakába, aki tetszett nekik, és el kellett hozniuk a lányok fonta koszorút. Azt tartották, hogy a pünkösdi harmatban mosakodni szépít, ezért a lányok sok helyütt hajnalban felkeltek, hogy megmosdjanak a friss harmatban.

Bízunk benne, hogy a fenti program összeállítás és a hazánkban, környékünkön honos pünkösdi hagyományok gondolat-ébresztőleg hatottak, és tanulmányutunk során hasznosan fogjuk tudni ezeket majd felhasználni.

Kérjük, mielőbb, lehetőleg május 17-ig jelezzék részvételi szándékukat.

Üdvözlettel:

Hartyándi Jenő–projektmenedzser EFOP

Nemzetközi Vizuális Művészeti Alapítvány

Tel: +36-20/9690-535

E-mail: hartyandi@gmail.com

Kelt: Győr, 2018. május 14.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE